

Εκείνο τον Αύγουστο

/ [Γενικά Θέματα](#)

Ανήμερα της γιορτής της Κοίμησης της Θεοτόκου, 15 Αυγούστου του 1974 κι ο θρήνος απλωνόταν απ' άκρη σ' άκρη του νησιού μας. Οι καμπάνες δεν κτυπούσαν χαρμόσυνα για τη γιορτή, μα λυπητερά, μ' ένα ήχο αλλόκοτο, ξένο για τη χαρά της μέρας. Σκηνές αλλοφροσύνης ξετυλίγονταν παντού. Ο κόσμος έφευγε μ' όποιο μέσο είχε για να σωθεί από τη μανία του κατακτητή. Η προδοσία ολοκλήρωσε την καταστροφή και τον ξεριζωμό χιλιάδων ανθρώπων από τις πατρογονικές τους εστίες.

Το παλιό φορτηγό, αφήνοντας ένα δυνατό μουγκρητό, σταμάτησε καταμεσής του

κάμπου, σ' ένα πυκνό σύννεφο σκόνης. Το ανθρώπινο φορτίο, που κουβαλούσε στην κάσα του, ταλαντεύτηκε επικίνδυνα κι ύστερα απόμεινε να κοιτάζει βουβό. Ανήμποροι γέροι πιασμένοι σφικτά στα σκουριασμένα κάγκελλα, καμπουριασμένες γριές τυλιγμένες στις μαύρες μαντήλες τους, παιδιά γαντζωμένα στις ποδιές των μανάδων τους, άντρες ξυπόλητοι και κατασκοπισμένοι, κοπέλλες με το κεφάλι σκυφτό, ντροπιασμένες από τη βία του κατακτητή, γυναίκες με βρέφη κρεμασμένα στα κατάστεγνα στήθη τους. Ένα μακρόσυρτο μοιρολόι πήρε ν' απλώνεται στα χείλη τους κι έμοιαζαν όλοι σαν χορός αρχαίας τραγωδίας.

«Κατεβείτε!» ακούστηκε ξερά η φωνή του οδηγού κι έκανε τις καρδιές να παγώσουν στην αυγουσιτιάτικη λαύρα. Βιαζόταν να γυρίσει για νέο φορτίο. Πού να κατέβουν όμως τόσες ψυχές αφού δεν χωρούσαν άλλοι. Ένας παραπάνω και θα τέλειωνε με μιας ο αέρας που ανάπνεαν.

«Γρήγορα!» Ικέτεψε προστακτικά και μ' ένα σάλτο βρέθηκε απάνω στην κάσα, σπρώχνοντάς τους μαλακά να κατέβουν.

Τελευταία απόμεινε σκυφή και κουλουριασμένη στη γωνιά, μια γριά μαυροφόρα. Δεν έδειχνε να καταλαβαίνει τα όσα γίνονταν γύρω της. «Μάνα...» της ψιθύρισε απαλά μη τύχει και την τρομάξει όμως απόκριση δεν πήρε. «Έλα...» την παρακάλεσε και προσπάθησε να τη σηκώσει. «Δεν επρόλαβα να πάρω το πρόσφορο στην εκκλησία...» Στην αγκαλιά της κρατούσε σφικτά το εικόνισμα της Παναγίας. «Εν η γιορτή της σήμερα γιε μου...» και τα μάτια της γέμισαν δάκρυα. Από μικρός την έβλεπε να προσεύχεται και ν' ανάβει το καντήλι στο μικρό εικονοστάσι του σπιτιού τους. «Πάρε με πίσω...» έκλαιγε κι όλο έσφιγγε στο στήθος το εικόνισμα εκλιπαρώντας την Μεγαλόχαρη να γλυτώσει τον κόσμο από τούτο το κακό.

Ίσαμε να πέσει η νύχτα, χιλιάδες άνθρωποι ξεριζωμένοι μαζεύτηκαν εκεί στο Δασάκι, γυρεύοντας προσωρινά ένα ασφαλές καταφύγιο. Τα μαύρα μαντάτα του πολέμου σκορπούσαν τον τρόμο και τον πανικό. Από μακριά ακούγονταν οι εκρήξεις και ο βόμβος των αεροπλάνων. Μάταια καρτερούσαν, τη βοήθεια που ποτέ δεν ήλθε από πουθενά.

Στριμωγμένοι ο ένας πλάι στον άλλο, κάτω από τα λιγοστά δέντρα, διεκδικούσαν μια σπιθαμή γης, λίγο ίσκιο ν' απλώσουν τον πόνο τους και να ξεκουράσουν τις ψυχές τους. Με σεντόνι τον έναστρο ουρανό και μαξιλάρι λίγα κατάξερα στάχυα, κρατούσαν ολάνοιχτα τα μάτια μή λάχει και δουν τον ίδιο εφιάλητη.

Μέσα σ' εκείνη την εικόνα της εξαθλίωσης πρόβαλε επιτακτικά η ανάγκη της επιβίωσης. Τα λιγοστά τρόφιμα που πρόλαβαν να πάρουν την ώρα του φευγιού είχαν τελειώσει. Οι μεγάλοι δάγκωναν με πείσμα τα χείλη και έκαναν πέτρα την

καρδιά τους. Τα παιδιά ξέχασαν τα παιχνίδια και ζητούσαν να χορτάσουν την πείνα τους, έστω και μ' εκείνο το ξεροκόμματο που είχε φυλαγμένο κρυφά η γιαγιά στην ξεγυρισμένη ποδιά της.

Και τότε θυμήθηκαν οι δυνατοί της γης πως έπρεπε να νοιαστούν για όλα όσα αδιαφόρησαν. Άρχισαν να φτάνουν τα μεγάλα καμιόνια φορτωμένα ψωμιά και κονσέρβες και βυτιοφόρα γεμάτα δροσερό νερό. Αφήνοντας στην άκρη την περηφάνια της φυλής τους και την όποια αξιοπρέπεια, στάθηκαν στην ουρά απλώνοντας τα χέρια και σκύβοντας το κεφάλι καρτερικά. Πόσο μακρινή φάνταζε η ζωή στο χωριό τους, εκεί όπου διαφέντευαν τη γη και το σπιτικό τους. «Ας όψεται η ανάγκη. Λίγες ακόμα μέρες και θα γυρίσουμε...» αναστέναζαν με πόνο.

Μα οι μέρες έγιναν βδομάδες, μήνες, χρόνια... Γιόρτασαν Χριστούγεννα, Πάσχα, Δεκαπενταύγουστο... Τα βρέφη περπάτησαν σ' άλλες αυλές, τα παιδιά ανδρώθηκαν σε ξένες γειτονιές, οι νιές έγιναν μάνες, πιάσανε εγγόνια οι μεγαλύτεροι κι άλλοι έφυγαν για πάντα... Κι όλο ψιθύριζαν «αύριο...» κι όλο μάκραιναν τα χρόνια. Ένα... δύο... τρία... είκοσι... σαράντα!

Σαράντα ολάκερα χρόνια όμως εκείνος ο Αύγουστος δεν λείπει να ξεθωριάσει από τη μνήμη. Η καρδιά επιμένει ακόμη να κρατεί άσβεστη τη φλόγα του γυρισμού. Το κλειδί του σπιτιού είναι ακόμα φυλαγμένο πίσω από το εικόνισμα της Παναγίας. Οι ανθισμένοι λεμονανθοί και τα γιασεμιά αφήνουν μεθυστικά ακόμα το άρωμά τους με κάθε φύσημα τ' αέρα.

Για να μην ξεχνούμε. Γιατί είναι ακόμα οι πληγές ανοικτές. Όσο η Πατρίδα παραμένει μοιρασμένη. Όσο υπάρχουν ξεριζωμένοι. Όσο ακόμα κηδεύουμε τους άταφους νεκρούς μας.

Μαρίας Χριστοφίνας

Πηγή: isagiastriados.com